

Gestaltungsforstag Naturpark Sjödalsbacken

Fanny Boberg,
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen,
Huddinge kommun
2013-10-15

Orienteringskarta

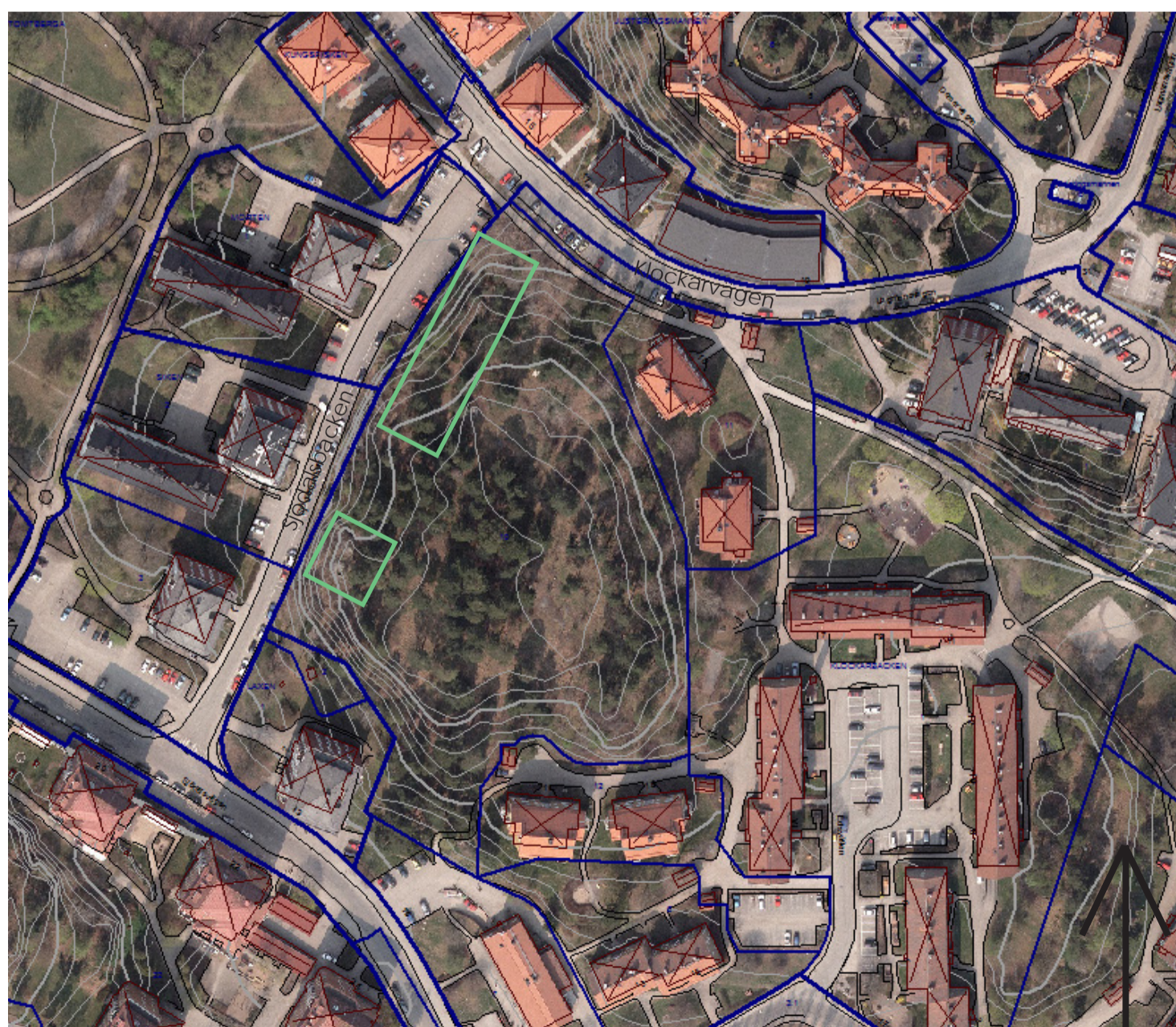

Naturområdet vid Sjödalsbacken markeras på kartan av en lila ring och ligger ett par hundra meter från Huddinge centrum och järnvägsstation.

Straxt väster om området finner man Sjödalsparken som är en 2,7 hektar stor stadsdelspark som Huddinge kommun i sitt parkprogram beskriver vara i behov av upprustning. Upprustningen kommer bland annat att innebära fler perennplanteringar, konst och vattenmotiv.

Fortsätter man Sjödalsvägen österut når man snart kommunhuset. I närheten av Sjödalsbacken finns ett flertal bostadsområden, där man bland annat finner flerfamiljshus och villor.

Området

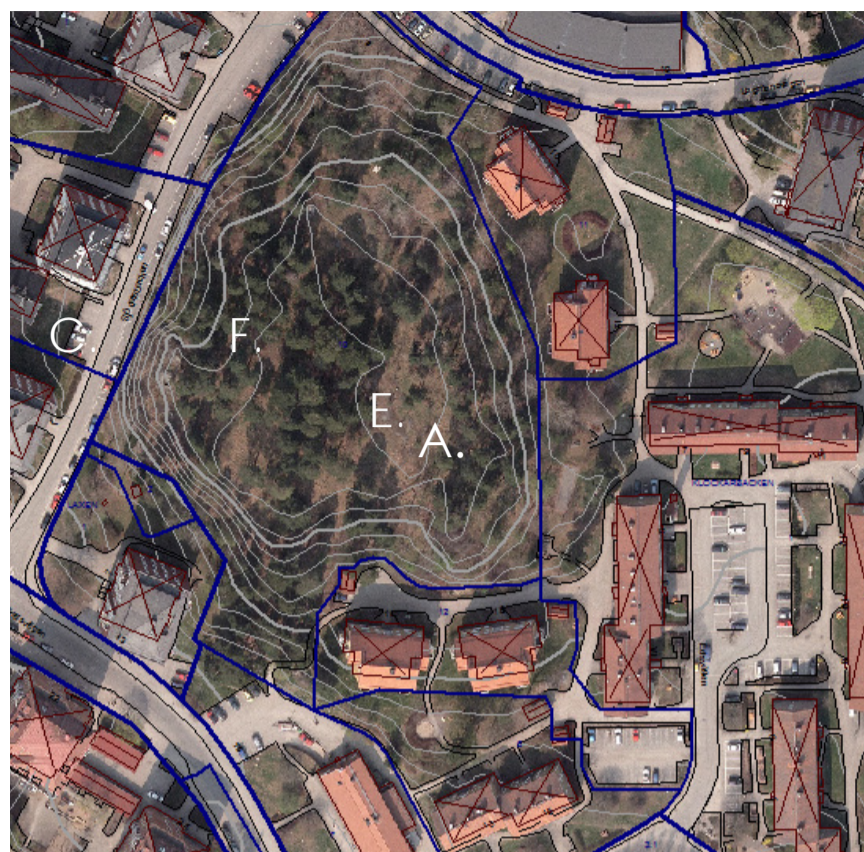

Sjödalsbacken är ett kuperat skogsområde som ligger upphöjt på en kulle. Detta innebär att den västra och den södra sidan av parken sluttar brant nedåt.

På den östra och den norra sidan av området är lutningen något mjukare; Den östra delen av parken vetter rakt mot ett bostadsområde och dess omgivande gårdsyta, medan den norra angränsar till en GC-väg längs Klockarvägen. Detta medför att en huvudentré till området lämpar sig bäst norrifrån.

De gröna rektanglarna visar ett område där eventuellt nya bostäder kommer att byggas. I något av de nya husen kommer en förskola att byggas. Förskolan kommer att ta en del av naturområdet till sin gård, något som närmare går att studera på illustrationsplanen.

De mörkblå linjerna visar fastighetsindelning.

Naturområdet vid Sjödalsbacken har många goda kvaliteter som man i Huddinge kommun vill bevara. Området är kuperat och innehåller öppna, soliga platser med berghällar (bild E), men även skyddade skogsgläntor (bild F). Vegetationen i det övre trädskiktet består främst av gamla, praktfulla tallar (bild D), medan mellanskiktet innehåller ett flertal olika arter så som asp, björk, lönn och rönn. I hela området växer mycket sly och är i behov av gallring (bild B).

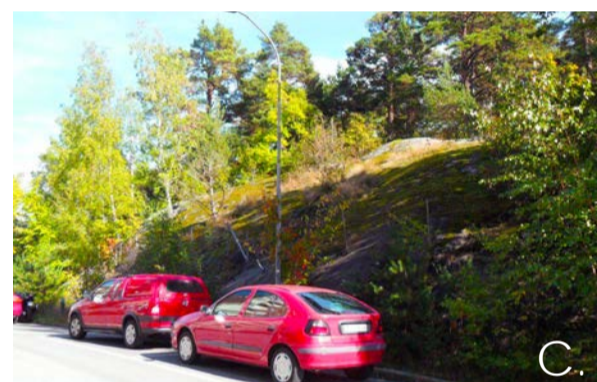
Bild C visar området sett från Sjödalsbacken och där man kan se en påtaglig höjdskillnad.

Området är ett populärt besöksmål av förskoleklasser, något man ser tecken på vid platsbesök. Bland annat finns en koja (Bild A), och flera upptrampade stigar som slingrar sig över platsen.

Naturområdet har god potential att rustas upp till ett mer attraktivt och välskött naturparkområde. Med relativt små ingrepp finns möjlighet att förstärka områdets naturkaraktär och göra det till en mer välbesökt plats.

Exempel på åtgärder skulle kunna vara att förstärka och öppna upp trevliga stigar, att röja sly för att på så sätt göra platsen mer ljus och luftig, samt placera ut bänkar i soliga lägen.

Man skulle också kunna ordna platser för naturlek och arbeta med belysning för ökad trygghet.

Platsen fungerar idag som ett litet naturområde i ett bostadstätt område - en kvalitet som önskas bevaras. Dock vore det eftersträvarsvärt att göra platsen mer tillgänglig genom att bredda och förtydliga redan upptrampade stigar, gallra för ökad trygghet och ljusinsläpp och att arbeta med områdets soliga, vackra platser och göra dem mer attraktiva att stanna upp och vistas på.

För att göra platsen mer tillgänglig kan man förslagsvis anlägga en spång av trä som kan löpa i en slinga i området. Markens många ojämnheter och berghällar på sina håll gör att en spånglösning skulle kunna vara ett alternativ till en vanlig stig. Givetvis bör man ha möjlighet att röra sig bredvid spången om man önskar, men den underlättar för rullstolsburna och familjer med barnvagn att ta sig runt, samt kan fungera som sittplats om den är lite upphöjd. Spången kan förslagsvis börja vid en entré i platsens norra del där lutningen är minst påtaglig. Alternativt skulle man kunna anlägga en stig vid entrén som senare tar vid vid en spång högre upp.

På platsen har tre starka rum identifierats. Det första möter besökaren genast när denne tagit sig genom entrén - platsen kallas här för *Lägret*. Detta är ett öppet rum omgivet av höga tallar och skulle förslagsvis kunna användas som lägerplats för förskolebarn på besök (se beskrivning på sid. 6).

Nästa plats man möter på sin promenad är förslagsvis den som här kallas för *Utsikten*. Detta är en solig, öppen plats med berg i dagen som ligger lite upphöjd där man förslagsvis skulle kunna arbeta med utsiktsmöjligheter (se beskrivning på sid. 8).

Det sista rummet man når på sin promenad på spången är det som i konceptskissen kallas *Scenen*. Detta är ett ganska dolt och hemligt rum som liknar en amfiteater eller scen. Rummet är runt och ligger lite nedsänkt. Det är inramat av höga tallar och har ett plant jordgolv täckt av tallbarr (se beskrivning på sid. 7).

Huvudsyftet med området är förslagsvis att bevara den naturlika karaktären. Platsen bör fortsätta att fungera som en skogsdunge där förskoleklasser kan komma på utflykt och leka med pinnar och klättra i träd, och samtidigt utgöra ett vackert och skyddande strövområde för boende i närheten. Närheten till stadsdelsparken Sjödalsparken bidrar också till att det inte upplevs som motiverat att göra naturområdet för parklikt.

Ingrepp på platsen önskas göras med försiktighet och i samklang med platsens rådande karaktär.

Åtgärder görs förslagsvis på utvalda platser i form av gallring, ökad tillgänglighet, god belysning som inte stör boende i närheten och lekredskap som passar naturtemat. Inslag av konst i form av stenskupturer utplacerade på fina platser kan vara tilltalande för både vuxna och barn.

När man tagit sig in i naturområdet norrifrån når man en öppen plats med gräs, berg i dagen och gamla tallar. Här kan man förslagsvis arbeta med att skapa en plats för förskoleklasser att samlas, leka och umgås. En grillplats omgiven av robusta träplankor skapar en trevlig plats att vara på. Här kan man äta matsäck och grilla korv. Sten- och träskulpturer är en rolig och dekorativ detalj och passar bra i skogsmiljön - antingen i form av djur och svampar som hör hemma i den svenska skogen, eller, för att skapa kontraster och förvåning, kanske använda sig av mer exotiska djur.

Vid lägret kan man bygga upp en koja, kanske i ett träd, förutom de kojor som barn på besök själva kommer att konstruera av grenar och pinnar.

Att föra in någon typ av belysning på platsen bidrar till ökad trygghet. Förslagsvis kan armatur placeras ut längs med spången samt på utvalda platser i skogen. Att belysa ett särskilt vackert träd kan vara effektfullt. Dock bör hänsyn bör visas boende i närheten för att undvika störande ljus.

Exotiska djur i svenska skogar?

Kantarellbord

Platsen idag

När man promenerar vidare från Lägret når man den upphöjda, öppna platsen som här kallas Utsikten. Här skulle bord och bänkar kunna placeras ut då platsen har många soliga lägen. Utsikt skulle kunna möjliggöras via lättare gallring och ett utsiktstorn varifrån man skulle kunna få överblick över parken och dess omgivningar. Utsiktstornet skulle förslagsvis kunna ligga i anslutning till spången för bättre tillgänglighet.

På platsen växer idag en del sly vilken förslagsvis skulle kunna avlägsnas för en mer öppen och trygg plats, samt för att ge de stora tallarna mer utrymme och fokus.

Berghäll på platsen

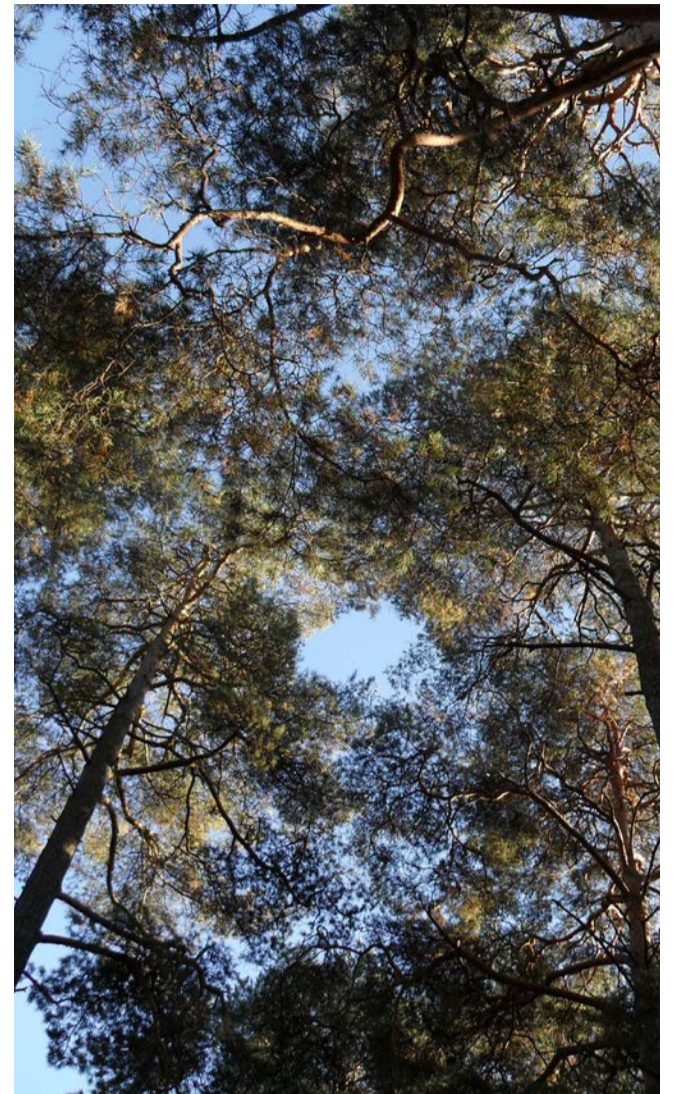

Soligt läge

I den västra delen av området finns en liten gömd glänta inramad av höga tallar. Golvet är stampat och alla tallbarr på marken ger platsen ett varmt intyck. Platsen ligger lite nedsänkt vilket ger en känslan av en amfiteater eller en scen. Här finns möjligheter att med enkla medel förstärka det intrycket. Förslagsvis kan man bygga en läktare av stubbar för barn att sitta och hoppa på. Träspången som i detta förslag löper genom området skulle på platsen kunna breddas en aning för att göra plats åt en bänk vänd mot scenens mitt. Här kan besökare också sitta och njuta av taket av tallkronor ovanför.

Runt scenen, lite dolda av skogen, skulle trä- och stensulpturer kunna placeras ut. Detta skulle kunna vara ett vackert och roligt inslag, som kan bidra till en lite mystisk stämning.

Tallkronor på platsen

Inspirationsbild från skogsbröllop

Platsen idag

